De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20401
2500EK 's-Gravenhage

Gemeentehuis
Griffioenpark 1, Wolvega

Postadres
Postbus 60, 8470 AB Wolvega

Telefoon
140561

Fax
(0561) 61 36 06

Internet
www.weststellingwerf.nl

E-mail
info@weststellingwerf.nl

Wolvega, 30 mei 2023

Referentienummer: 0098190595
Documentnummer: 0098519674

Behandeld door [redacted]

Onderwerp: Advies op aanvullingen MER fase 1 en IEA inzake gasveld VDW

Geachte Staatssecretaris,

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) heeft een aanvulling opgesteld op het milieueffectrapport (MER) fase 1 en de Integrale Effect Analyse (IEA) als onderdeel van het beoogde gaswinningsproject "VDW". Dit betreft de gasvelden VDW A en B, deels gelegen in de gemeente Westerveld en deels in de gemeente Weststellingwerf. Op een locatie boven de gasvelden wil Vermilion een gaswinningslocatie aanleggen en vanaf daar drie putten boren.

De aanvulling is sinds 14 april 2023 beschikbaar. Het ministerie biedt ons college de mogelijkheid te reageren op de aanvullende rapporten tot en met 25 mei 2023. Omdat op deze dag eveneens een bestuurlijk overleg is gepland over de aanvullende rapporten, is ambtelijk afgesproken dat een reactie tot en met 31 mei 2023 nog als een tijdig ingediende reactie wordt beschouwd.

Op 12 juli 2022 heeft de Commissie m.e.r. een tussentijds toetsingsadvies uitgebracht over het (initiële) MER fase 1 en de IEA. Dit advies van de Commissie m.e.r. is overgenomen door EZK.
Er zijn vervolgens aanvullende onderzoeken uitgevoerd namens Vermilion, naar diverse natuuraspecten voor de locaties 5, 7 en 8. Daarnaast zijn voorstellen vanuit de omgeving voor verbeteringen (varianten) voor enkele locaties onderzocht en verwerkt in de aanvulling.
De varianten betreffen de locaties 6 en 7. Concreet voor locatie 6 betreft dit een andere toegangsweg. Voor locatie 7 zijn varianten van de boorlocatie ingetekend.

Onze reactie
Ons college heeft op 7 juni 2022 een zienswijze ingediend op het (initiële) MER fase 1 en de IEA. Deze stukken lagen voorafgaand in mei 2022 ter inzage.
De onderzoeken en rapporten zijn nu deels aangevuld, de basis blijft echter bestaan. Onze eerdere zienswijze moet u daarom als ingelast beschouwen en is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Primair verzoeken wij u het onderzoek naar het gaswinningsproject VDW te staken. Ons beleid tegen nieuwe gaswinlocaties in onze gemeente staat haaks op de door u voorgestelde ontwikkeling.

Er zijn bij u in totaal 9 locaties in beeld, waarvan er 7 (exclusief varianten) in de gemeente Westerveld zijn gelegen. Onze reactie is gericht op de volgende locaties:

Locatie 5
Deze locatie is gelegen ten oosten van Noordwolde, tussen de Oosterstreek en de Dwarsvaartweg.

Er is een nadere beoordeling uitgevoerd voor deze locatie ten aanzien van het onderwerp “natuur”. Op het deelonderwerp stikstof scoort locatie 5 (evenals de overige nader onderzochte locaties) zeer negatief. U geeft aan dat mitigeren middels extern salderen mogelijk zijn, waardoor locatie 5 en ook de overige locaties juist positief scoren op dit onderdeel. U duidt verder niet welk bedrijf dit betreft en/of het een bedrijf is dat mogelijk niet meer actief is, (maar nog steeds deze stikstofrechten heeft). Ons inziens moeten deze stikstofrechten niet ingezet worden voor gaswinning, maar voor andere ontwikkelingen zoals (wel noodzakelijke) woningbouw of instandhouding van (andere) agrarische bedrijven. Als het bedrijf daarnaast niet meer actief is, dan neemt de feitelijke impact op de natuur juist toe, wat ook zeer ongewenst is.

De aanvullende effectbeoordeling op het onderdeel “natuur” laat verder zien dat er een verstoring is van diverse soorten door de aanleg-, productie- en opruimfase. Door mitigerende maatregelen blijft het effect volgens de rapporten beperkt. Evengoed blijft er sprake van verstoring en kans op onomkeerbare schade. De door u benoemde soorten dienen sowieso niet verstoord te worden. Dat door mitigerende maatregelen het effect beperkt zal zijn trekken wij daarnaast sterk in twijfel.

Verder is uw overall conclusie dat locatie 5 niet geschikt is, o.a. omdat er een grote kans is op falen van de boring. Wij onderschrijven uw slotconclusie. Het betreft hier een volledig nieuwe inbreuk in een kwetsbaar en groen gebied, op korte afstand en in het zicht van de dorpen Noordwolde en Oosterstreek. Op deze locatie mag een dergelijk onaanvaardbaar risico niet worden genomen.

Locatie 6
Locatie 6 is iets ten noorden van Vledderveen in de gemeente Westerveld gelegen. De door u openomen variant betreft een toegangsweg, die uitkomt achterop een agrarisch erf, middenin het dorp. Een reactie ten aanzien van de haalbaarheid van deze toegangsweg (en de locatie an-sich) is aan de gemeente Westerveld.
De locatie zal zichtbaar zijn vanaf het gebied wat aangewezen is als onderdeel van het UNESCO werelderfgoed “de Koloniën van Weldadigheid” aan de Oostvierdeparten en schaadt daarmee de beschermde waarden (OUV) van het werelderfgoed. Iedere negatieve impact op het werelderfgoed is voor ons onacceptabel.

Locatie 9
Locatie 9 betreft de bestaande locatie “Vinkega” aan de Westvierdeparten. De aanvullende onderzoeken geven geen nieuwe inzichten ten aanzien van deze locatie. Wij verwijzen daarom naar onze eerdere afwijzende zienswijze over deze locatie.

In uw overall conclusie geeft u, net als in het initiële rapport aan dat een boring naar 1 van de 3 doelen vanaf deze locatie niet uitvoerbaar is. Wij gaan er daarom vanuit dat deze locatie (in het vervolg) niet meer als alternatief wordt opgenomen.

Voorkeursalternatief
U vraagt ons om een advies over een voorkeursalternatief. Zoals bovenstaand benoemd en zoals blijkt uit uw rapporten zijn de locaties in de gemeente Weststellingwerf niet uitvoerbaar en/of zeer ongeschikt. Dat onderbouwen wij. Over locaties gelegen in de gemeente Westerveld kunnen wij inhoudelijk geen oordeel geven, anders dan dat iedere impact op het UNESCO werelderfgoed “de Koloniën van Weldadigheid” niet acceptabel is.

NPLG: Water en Bodem sturend.
De voorgestelde boorlocaties liggen nabij Natura 2000 gebieden. Wat betekent een boorlocatie in deze omgeving in relatie tot het NPLG? Kan het consequenties hebben voor ons agrarisch gebied? Daarnaast vragen we aandacht voor schoon en veilig drinkwater en het leidend principe “Water en Bodem sturend”. Hoe verhoudt een boorlocatie/gaswinning zich tot dit principe?

Ontzorgen/ gebiedsfonds
De aspecten ontzorgen en gebiedsfonds zijn volgens u in deze fase van het traject, waarbij gezocht wordt naar de voorkeurslocatie, niet inhoudelijk aan de orde. In de wet zijn deze onderwerpen daarnaast nog niet vastgelegd, wel is er wetgeving in voorbereiding.

De wijze van ontzorgen van de omgeving en het instellen van een gebiedsfonds gericht op een passende verdeling van de lusten en lasten van gaswinning, moeten eerst goed verankerd zijn. Daarna kan ons inziens pas besluitvorming over de voorkeurslocatie plaatsvinden. Wij verzoeken u daarom, indien u toch besluit tot voortzetting van de ontwikkeling van gaswinning uit gasveld VDW, allereerst transparante afspraken met de omgeving (de plaatselijke belangenverenigingen/ de betrokken gemeenten) ten aanzien van deze onderwerpen te maken.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Weststellingwerf,
de waarnemend secretaris, de burgemeester,

Bijlage: zienswijze 7 juni 2022